

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 30 Μαΐου 2022

Υπερεκτιμημένη η συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ στη δράση για το κλίμα

Σύμφωνα με ειδική έκθεση που δημοσιεύει σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), η ΕΕ δεν πέτυχε να δαπανήσει το 20 % τουλάχιστον του προϋπολογισμού της για την περίοδο 2014-2020 υπέρ της δράσης για το κλίμα, στόχο που είχε θέσει η ίδια στον εαυτό της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ανακοινώσει ότι η ΕΕ πέτυχε τον στόχο του 20 %, αναφέροντας μάλιστα ότι δαπάνησε 216 δισεκατομμύρια ευρώ για την κλιματική δράση. Ωστόσο, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι οι αναφερθείσες δαπάνες δεν σχετίζονταν πάντοτε με το κλίμα. Συμπέραναν μάλιστα ότι το ποσό που είχε αναφερθεί ότι δαπανήθηκε για τον σκοπό αυτό είχε υπερεκτιμηθεί κατά τουλάχιστον 72 δισεκατομμύρια ευρώ. Φοβούνται επίσης ότι τα προβλήματα αξιοπιστίας που εμφανίζει η αναφορά στοιχείων από την Επιτροπή θα συνεχιστούν και την περίοδο 2021-2027, κατά την οποία ο στόχος της ΕΕ για τις κλιματικές δαπάνες έχει αυξηθεί στο 30 %.

«Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι καίρια προτεραιότητα για την ΕΕ, η οποία έχει αυτοδεσμευθεί να επιδιώξει απαιτητικούς στόχους για το κλίμα και την ενέργεια», δήλωσε η Joëlle Elvinger, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδια για τον έλεγχο. «Διαπιστώσαμε ότι, την περίοδο 2014-2020, οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ που παρουσιάστηκαν ως σχετικές με το κλίμα δεν συνέβαλαν όλες στην κλιματική δράση. Για τον λόγο αυτό διατυπώνουμε σειρά συστάσεων με τις οποίες επιδιώκουμε να συνδεθούν καλύτερα οι δαπάνες της ΕΕ με τους στόχους της για το κλίμα και την ενέργεια. Για παράδειγμα, συστήνουμε στην Επιτροπή να αιτιολογεί τη συνάφεια των γεωργικών χρηματοδοτήσεων με το κλίμα.»

Βασικοί τομείς των προγραμμάτων δημόσιων δαπανών της ΕΕ που αναφέρονται ως συναφείς προς το κλίμα είναι η γεωργία, οι υποδομές και η συνοχή. Η Επιτροπή καθορίζει συντελεστές για τις διάφορες συνιστώσες των προγραμμάτων ανάλογα με τη συμβολή που αναμένεται να έχουν στη δράση για το κλίμα. Η αναφορά στοιχείων για τις κλιματικές δαπάνες εμφανίζει αδυναμίες, αναφέρουν οι ελεγκτές, με αποτέλεσμα η όλη διαδικασία να χαρακτηρίζεται αναξιόπιστη. Η μεθοδολογία παρακολούθησης που εφαρμόζεται σήμερα βασίζεται σε παραδοχές: δεν αξιολογείται η τελική συνεισφορά στην εκπλήρωση των κλιματικών στόχων της ΕΕ, ενώ δεν υπάρχει κάποιο σύστημα για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων για το κλίμα. Οι συντελεστές δεν είναι πάντοτε ρεαλιστικοί: σε ορισμένες περιπτώσεις οι δαπάνες θεωρούνται συναφείς προς το κλίμα, ακόμη κι αν τα έργα και τα προγράμματα που στηρίζουν έχουν μικρό ή

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της ειδικής έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ακόμη και μηδαμινό αντίκτυπο σε αυτό (π.χ. οι υποδομές στις αγροτικές περιοχές). Σε άλλες πάλι περιπτώσεις, οι πιθανές αρνητικές συνέπειες δεν λαμβάνονται υπόψη (π.χ. ο αρνητικός αντίκτυπος των εκπομπών άνθρακα).

Η μεγαλύτερη υπερεκτίμηση των κλιματικών δαπανών παρατηρείται στον τομέα των γεωργικών χρηματοδοτήσεων: σύμφωνα με τους ελεγκτές, αγγίζει τα 60 δισεκατομμύρια ευρώ. Η Επιτροπή ανέφερε ότι το 26% της γεωργικής χρηματοδότησης της ΕΕ, ή περίπου το ήμισυ των συνολικών κλιματικών δαπανών της, συνδεόταν με τη δράση για το κλίμα. Ωστόσο, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις στην ΕΕ παραμένουν αμείωτες από το 2010. Ομοίως, οι ελεγκτές θεωρούν ότι η Επιτροπή υπερεκτίμησε τη συμβολή στην κλιματική δράση της χρηματοδότησης βασικών επιμέρους τομέων των υποδομών και της συνοχής, όπως οι σιδηροδρομικές μεταφορές, η ηλεκτρική ενέργεια και η βιομάζα.

Με την εφαρμογή λογικότερων συντελεστών, οι ελεγκτές υπολογίζουν ότι το μερίδιο των κλιματικών δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ βρίσκεται πιθανότατα κοντά στο 13 % (περίπου 144 δισεκατομμύρια ευρώ) και όχι στο αναφερθέν ποσοστό του 20 %. Επίσης, προειδοποιούν για τον κίνδυνο ποσά που έχουν προγραμματιστεί ή δεσμευθεί να μην δαπανηθούν τελικά, κάτι που θα μπορούσε να διογκώσει ακόμη περισσότερο τις κλιματικές δαπάνες που αναφέρονται.

Οι ελεγκτές εξέτασαν επίσης τις αλλαγές που αναμένεται να επέλθουν στην παρακολούθηση των κλιματικών δαπανών μετά το 2020, ώστε να βοηθήσουν την Επιτροπή να βελτιώσει την αναφορά στοιχείων για τις κλιματικές δαπάνες στο μέλλον.

Εκφράζουν ανησυχίες σχετικά με την αξιοπιστία της αναφοράς στοιχείων για τις κλιματικές δαπάνες κατά την περίοδο 2021-2027. Παρά τις προτεινόμενες βελτιώσεις στις μεθόδους αναφοράς στοιχείων, τα περισσότερα από τα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την περίοδο 2014-2020 δεν έχουν αντιμετωπιστεί. Το χρηματοδοτικό μέσο NextGenerationEU (NGEU), που θεσπίστηκε το 2020, ενσωματώνει τη βασική αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», σύμφωνα με την οποία οι οικονομικές δραστηριότητες δεν θα πρέπει να θέτουν υπό απειλή τους περιβαλλοντικούς ή κλιματικούς στόχους. Παρ' όλα αυτά, οι ελεγκτές διαπιστώνουν ότι με το NGEU πληθαίνουν και οι προκλήσεις, καθώς δεν γίνεται σαφής σύνδεση μεταξύ των πληρωμών και των στόχων για το κλίμα.

Γενικές πληροφορίες

Η ειδική έκθεση 09/2022, με τίτλο «Κλιματικές δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ της περιόδου 2014-2020 – Στην πραγματικότητα χαμηλότερες από τις αναφερθείσες», είναι διαθέσιμη στον [ιστότοπο του ΕΕΣ](#). Ο έλεγχος εμπλουτίζει περαιτέρω προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες του ΕΕΣ στον συγκεκριμένο τομέα, όπως η [ειδική έκθεση 17/2013](#), η [ειδική έκθεση 31/2016](#) και η [επισκόπηση 01/2020](#). Ακόμη, στην [ειδική έκθεση 22/2021](#) επισημάνθηκε ο κίνδυνος οι κλιματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) να μην πληρούν τα πρότυπα ταξινόμιας της ΕΕ.

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu -κιν.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224